Informe de la 1a sessió participativa

Presentació del projecte DRAC (Dinamització de la Rambla Al Carrer)

El passat 17 de juny, la Rambla de Can Ros va acollir la primera sessió del Procés Participatiu per a la Dinamització de la Rambla Al Carrer - DRAC, un projecte impulsat per l'Ajuntament de Sant Vicenç dels Horts i Contorno Urbano. L'objectiu principal d'aquesta primera trobada ha estat presentar formalment a les famílies, entitats i veïnat del barri la proposta del nou mòdul que s'instal·larà el pròxim mes de setembre, obrint un espai de debat per explorar conjuntament les seves possibilitats de programació cultural, social i lúdica abans de la seva arribada.

Durant la jornada, l'espai públic es va transformar en un punt de trobada actiu on es va explicar el disseny i el propòsit d'aquest futur element urbà com a motor de la vida comunitària. Atès que el mòdul encara no està col·locat, la sessió va tenir un fort caràcter de co-creació: es va convidar les entitats locals, els veïns i les famílies a imaginar-ne l'ús i a proposar quines activitats, tallers o esdeveniments haurien d'omplir d'activitat la Rambla de Can Ros a partir de la tardor. D'aquesta manera, es garanteix que el projecte neixi totalment adaptat a les necessitats reals del teixit veïnal.

Dinàmica del Viatge Col·lectiu · DRAC (Dinamització de la Rambla Al Carrer) - Mòdul Rambla Can Ros · Sant Vicenç dels Horts

1. Agents detectats: qui hauria de pujar al bus?

A continuació es classifiquen tots els col·lectius, perfils i entitats identificats pels participants en tres categories: grups de població, grups d'interès i entitats.

1.1. Grups de població

Col·lectius definits principalment per etapa vital, estructura familiar o situació demogràfica.

Etiquetes del bus	Descripció / Necessitats específiques
Infants, Nens, Infants 0-3	Col·lectiu infantil en general i primera infància en particular.
Joves	Persones joves del barri com a col·lectiu específic.
Gent gran, Àvies	Persones grans, amb menció especial a les àvies com a referent comunitari.
Mares amb nadons, Pares i fills	Famílies amb criatures de curta edat; inclou la criança i el suport a la maternitat.
Famílies no tradicionals	Famílies que no responen al model nuclear tradicional.
Adults a títol individual, Homes, Dones	Persones adultes sense vincle associatiu específic; dones i homes com a col·lectius diferenciats.

1.2. Grups d'interès

Col·lectius definits per una situació, pràctica, identitat o necessitat específica, independentment de l'edat o la família.

Etiquetes del bus	Descripció / Necessitats específiques
Persones que busquen feina	Persones en situació d'atur o amb necessitat d'inserció laboral.
Soledat no desitjada	Persones que viuen la soledat de manera no voluntària.
Pagesos	Persones amb interès en agricultura urbana i alimentació de proximitat.
Artistes, Artistes locals, Lectors, creadors, artesans, persones amb oficis	Persones amb pràctiques artístiques o culturals actives o no, que poden oferir o estar interessats en programació concreta vinculada a la seva pràctica.
Persones sense llar	Col·lectiu en situació o risc d'exclusió residencial.
Persones amb diversitat funcional: Amb discapacitat, Invidents, TDH / Persones neurodivergents	Persones amb discapacitat física o intel·lectual i necessitats d'adaptació sensorial específiques o programació especialitzada.
Persones amb problemes de Salut Mental o relacionades	Persones amb necessitats de tractament o suport emocional i accés a recursos.
LGTBIQ+, Diversitat (gènere/sexual)	Persones del col·lectiu LGTBIQ+ i diversitat de gènere amb necessitat de trobar espais segurs i de suport.
Persones en situació de violència de gènere	Persones que viuen o han viscut situació de violència masclista.
Voluntariat, Sanitaris	Persones que aporten temps i habilitats de forma desinteressada.
Benestar animal	Persones amb sensibilitat envers el benestar dels animals.
Immigrants, persones nouvingudes	Persones d'origen estranger, amb especial atenció a la integració i la llengua.
Diversitat religiosa i/o cultural: Comunitat musulmana	Col·lectius de persones que comparteixen hàbits i coneixements culturals específics normalment no representats a la programació cultural dels barris.

1.3. Entitats i associacions

Organitzacions del territori identificades pels participants com a agents necessaris a implicar en la programació del DRAC.

Entitat	Descripció / Àmbit d'acció
El Trèvol	Associació veïnal del barri. Actua com a motor de participació ciutadana i gestió de l'espai comunitari local.
Yokute	Associació d'integració i suport a persones d'origen africà subsaharià. Treballa en inclusió social i cultural.
Bayt Al-Thaqafa	La Fundació treballa per a construir una societat inclusiva en la qual les persones migrants puguin exercir una ciutadania plena, basada en la participació, la pertinència i els drets.
ADISCAP	Associació de persones amb discapacitat física. Promou l'autonomia personal i l'accessibilitat al territori.
Club de Jocs de Taula - Amatent	Club de jocs de taula que fomenta el lleure, la socialització i el joc analògic com a eina comunitària.
Associació Islàmica la Pau	Entitat que representa la comunitat islàmica del territori. Promou el diàleg intercultural i la cohesió social.
Sant Vicenç dels Horts amb el Sàhara	Entitat de cooperació internacional d'ajut a persones Saharauis.

2. Propostes de programació: les maletes del viatge

A continuació es classifiquen totes les propostes de programació i serveis recollides en les maletes dels dos grups, organitzades per eix temàtic.

2.1. Programació cultural i de lleure

Activitats de cultura, lleure, joc i socialització oberta a tothom.

- Cinema / Cinefòrum de barri
- Biblioteca comunitària, Bookcrossing, Club de lectura i Intercanvi de llibres
- Tornejos de barri (jocs, esports, etc.)
- Jocs analògics i jocs de taula
- Tendals (espais de trobada i oci a l'exterior)
- Ubuntus (activitats de cohesió i intercanvi entre cultures)
- Tallers i activitats vinculats amb l'exploració artística per a nens i nenes
- Activitats per a joves
- Parelles lingüístiques i Clubs d'idiomes

2.2. Programació social i comunitària

Activitats orientades a la cohesió social, la inserció laboral, el suport mutu i la vida en comunitat.

- Primers auxilis emocionals
- Ensenyar el barri a persones immigrants
- Formacions orientades a buscar feina / Orientació laboral
- Acompanyar i ajudar a fer tràmits a la gent gran
- Borsa de professionals comunitària
- Crear barri (activitats per a la cohesió i el sentiment de pertinença)
- Activitats per a cuidadors/es de persones amb diversitat funcional
- Activitats per a persones neurodivergents
- Preparació i acompanyament al pre i post-part
- Taller de lactància
- Informar i recollir necessitats individuals / professionals
- Tallers de tecnologia per a gent gran

2.3. Programació de salut i benestar

Activitats relacionades amb la salut física, mental i emocional.

- Tallers per a la salut mental inclusius
- Gymkhana / Gimnàs a l'aire lliure
- Activitat física i hàbits saludables
- Dia / Setmana de jornada de revisió mèdica
- Xerrades de cura d'animals i benestar animal
- Espai de reparació (bricolatge, patinets, bicis, scooters) com a activitat terapèutica i de competències
- Xerrades sobre alimentació saludable i de proximitat
- Tallers de cultiu i agricultura urbana
- Mercat de proximitat

2.4. Ajuts institucionals, tràmits i punts d'informació

Serveis de suport a la gestió personal, tràmits administratius i accés a recursos públics.

- Punt d'atenció a entitats / Oficina de Consum / Mediació intercultural
- Punt d'informació jove (PIJ)
- Tràmits on-line
- Info d'ajuts socials
- Inscripcions i escolarització
- Borsa de professionals
- Punt lila (recursos per a dones en situació de violència de gènere)
- Servei de mediació
- Xerrades policials i convivència
- Servei de mediació comunitària
- Civisme i Seguretat vial

2.5. Programació artística

Activitats centrades en la creació, l'expressió artística i la cultura generada des del propi barri.

- Exposicions i tallers d'art
- Mural col·lectiu
- Tallers per a artistes locals
- Intercanvi cultural i artístic
- Construcció amb fusta

2.6. Programació verda i de sostenibilitat

Activitats vinculades al medi ambient, l'espai verd, l'alimentació sostenible i la cura del barri.

- Escocells / apadrinament d'arbres
- Tallers de cultiu i hort urbà
- Mercat de proximitat i producte local
- Xerrada de bona alimentació i consum responsable
- Gymkhana i activitat física a l'aire lliure
- Tendals: ocupació de l'espai públic verd
- Tallers de reciclatge i reparació d'objectes
- Tallers de reparació de bicicletes

2.7. Programació d'entitats

Activitats que neixen de la col·laboració directa amb les entitats del territori o que en són co-gestionades.

- Programa de voluntariat organitzat per i amb les entitats
- Espai de trobada i coordinació entre entitats
- Suport a la programació pròpia de les entitats del barri
- Activitats interculturals gestionades per entitats

3. Oportunitats detectades

A partir de l'anàlisi de les aportacions dels dos grups i la seva combinació, s'identifiquen les següents oportunitats estratègiques per al projecte DRAC:

1. Alta coincidència en col·lectius prioritaris: joves, infants, gent gran, famílies, immigrants i persones amb diversitat funcional apareixen en ambdós grups, cosa que confirma la seva necessitat d'atenció específica en la programació.

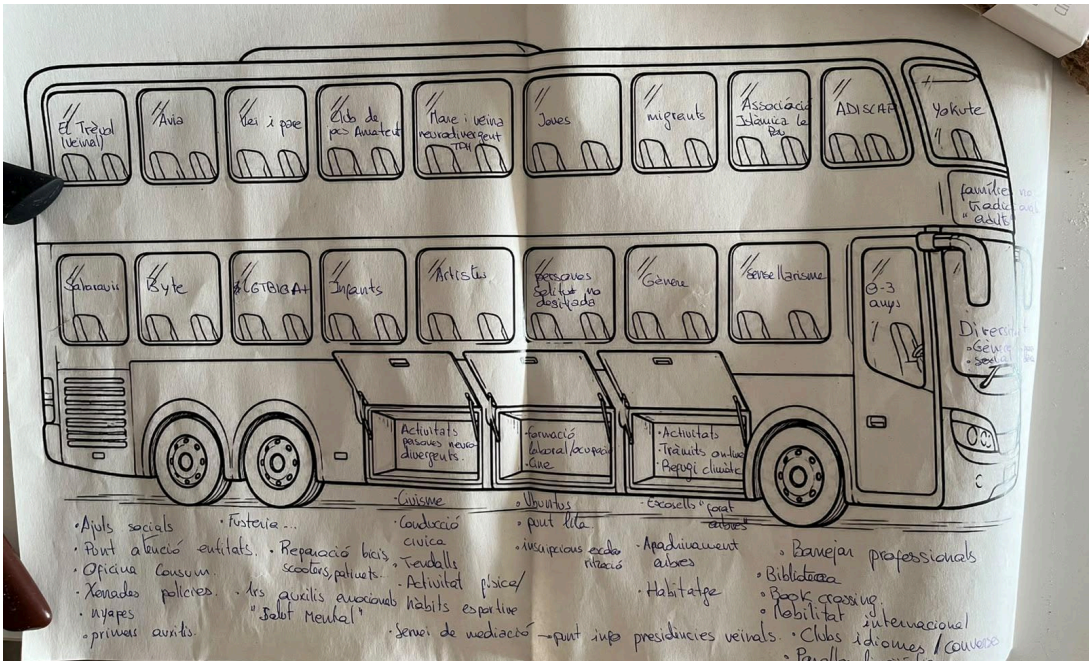
2. Demanda de serveis de salut mental: la salut emocional i la neurodivergencia apareixen de forma recurrent als dos grups, suggerint un buit de serveis (o coneixement dels mateixos) al territori.
3. Interès per l'espai exterior com a recurs: la rambla com a espai de gymkhana, tendals, mural i mercat de proximitat obre oportunitats d'ocupació creativa de l'espai públic. És important tenir en compte les dinàmiques i activitats que ja tenen lloc a la rambla; Espais de pas, bars, bancs ocupats, etc. Es continuarà amb aquest procès mitjançant la següent sessió a la Rambla.
4. Vincle fort entre programació social i cultural: moltes propostes combinen integració social amb activitat cultural (ubuntus, parelles lingüístiques, jocs de taula, lectura compartida), que és un model propi de la mediació cultural de base comunitària.
5. Potencial d'articulació d'entitats locals: la presència d'entitats consolidades (El Trèvol, Yokute, ADISCAP, Byte, Assoc. Islàmica) indica un teixit associatiu actiu i cogestor potencial de la programació del DRAC una vegada s'estabilitzi la programació.
6. Buit detectat en programació per a homes adults: la majoria de propostes s'orienten a col·lectius específics (dones, joves, gent gran, infants); caldria explorar activitats que convidin els homes adults a implicar-se.
7. Oportunitat de borsa de professionals i emprenedoria: diverses propostes apunten a la formació per a la recerca de feina, la promoció d'oficis i la borsa de professionals; podria articular-se com a servei permanent. També és interessant pensar en maneres de generar programació complementària i que ajudi a incorporar noves capacitats a les veïnes sense viures com a formacions directes.
8. Programació verda i ecologia urbana com a eix transversal: l'apadrinament d'arbres, l'hort i l'alimentació saludable podrien articular-se com a fil conductor d'un eix de sostenibilitat.
9. Inclusió de col·lectius invisibilitzats: la mencions a soledat no desitjada, invidents i sensellarisme indica sensibilitat vers col·lectius sovint fora del radar de la programació cultural convencional.
10. Possibilitat de col·laborar o generar vincles amb altres projectes comunitaris de la ciutat.
11. En un dels grups es comença a parlar de governança. Es proposa fer trobades de forma bimensual amb la possibilitat d'augmentar la recurrencia durant els primers mesos. D'aquesta manera es comença a establir un grup motor per garantir la participació activa dels diversos agents del territori.

4. Conclusions

1. La dinàmica ha funcionat com a eina de validació col·lectiva: els dos grups han generat llistes complementàries i amb un alt grau de coincidència, el mostra la possibilitat de tenir una base participativa sòlida per a la programació del DRAC.
2. El municipi compta amb una diversitat de col·lectius i entitats que haurien d'estar representats en qualsevol model de programació inclusiva: des de la primera infància fins a la gent gran, passant per col·lectius immigrants, persones amb diversitat funcional i col·lectius LGTBIQ+.
3. Les propostes de programació es distribueixen de forma equilibrada entre l'àmbit cultural, el social i el de salut, cosa que reforça la naturalesa transversal i integral del mòdul DRAC.

4. Es recomana estructurar la programació en eixos estables (cultural, social, salut, verd, institucional) amb capacitat per incorporar propostes puntuals de les entitats, evitant la fragmentació.
5. També s'ha detectat la necessitat de concretar de quina manera es relaciona la programació de la Fundació Contorno Urbano amb la proposada des de l'ajuntament, com es gestiona l'espai compartit i tempos.
6. El paper del voluntariat i les entitats locals com a co-programadors és una oportunitat estratègica que cal formalitzar per garantir la sostenibilitat del model.
7. Es recomana crear un sistema de seguiment que permeti avaluar la representació real dels col·lectius en les activitats realitzades i ajustar la programació de manera continuada.
8. Una vegada s'acabin les sessions obertes i participatives, cal crear un pla (calendaritzat) de programació per corroborar-la amb els agents que han participat en aquests espais, així com anunciar les properes reunions per revisar com està funcionant el Mòdul i passos que cal fer.

5. Annexos

Imatge 1: Fitxa complimentada per un dels dos grups participants.

Imatge 2: L'autobús final amb totes les intervencions proposades pels dos grups.

Imatge 3: Presentació del projecte i la sessió a les persones participants

Imatges 4 i 5: Participació activa de petits i grans en les fases de socialització de les activitats.